

HARKU VALLA TEATAJA

Harku valla
ametlik häälekandja.
Ilmub kaks korda kuus.

Meie piirkond on siiani
väga turvaline olnud.

MEELIS HÄRMS
Tabasalu elanik

Neljapäev,
25.10.2012
Nr. 20(316)

TÄNA LEHES

Uus eelarvestrateegia muutusi ei too

Vallavalitsuses on praegu koostamisel uus eelarve strateegia. See tähendab, et vastavalt seadusele tuleb läbi mõelda ja paika panna nelja järgneva aasta valla eelarve – selle tulud, kulud ja prioriteedid. / [LK 3](#)

Kultuuriküla pool- dajad koondusid

Rannamõisa kultuuriküla rajamise pooldajad on kogunud ligi 100 toetusallkirja. Allkirjade kogujate sõnul näitab see, et Rannamõisa elanikud pole kultuuriküla vastu, nagu vastased seni on üritanud muljet jätta, vaid vastupidi, enamasti hoopis selle poolt. / [LK 4](#)

Rulapark naudib populaarsust

Kuigi Tabasalu rulapargi põhiosa ehitustööd jõudsid lõpule alles möödunud nädalal, on plats ehitusmeeste meelehärmiükside ja ruladega entusiastidest tulvil juba mitu nädalat. Sügiseks on tööd lõpetatud, kevadel jätkatakse platsi viimistlustöödega. / [LK 5](#)

Minu kirk on luua
tantsutrupile midagi
visuaalselt hämmas-
tavalt ilusat. / [LK 5](#)

AHTO PÄÄSIK
Tantsutreener Tabasalust

Vääna mõisa hobusetall äratatakse elule

Vääna mõisahooned kõrval seisab vana paekivist hoonelahmakas, pooleldi katusega kaetud, pooleldi ilma meelevaleta jätetud. Aastaid on ta nii seisnud. Kool hoidis katuse all oma küttepuid.

ÜLO RUSSAK
vallaleht@harku.ee

Nüüd on vana hoone ümber elu märgata. Esiseinast mõni meetri ettepoole on kaevatud poole meetri sügavune ja laiune süvend, kust turritavad välja vanad kivialused; mujalgi on näha kaevamiste jälgi, hobusetalli taha on paigaldatud aga vihmakindel varikatus – nagu laululaval. Kõike seda ümbritseb ehituspiire.

“Eks siin ehitus nüüd käima lähebki,” teab üks selle projekti eestvedajatest, MTÜ Vääna Külakoda juhatuse liige Kaido Kruusojä.

Tegelikult on nendele vanadele müüridele aastaid üritatud mingit kasutust leida, et aga hoone on suur – osa sellest on jäänud tee alla –, on see kõik ka aega võtnud, enne kui ehituseni jõuti. Pealegi – mõisapark on muinsuskaitse all, omatahtsi siin toimetada ei tohi.

Koguti raha

Kaido Kruusojä: “Alustasime sellest, et külakoda kirjutab projekti Nelja valla kogule hoone renoveerimiseks. Esialgu muidugi selleks, et vanade jooniste ja väljakaevamise abil selgeks saada, milline see mõisa hobusetall koos tollakuuriga kunagi tegelikkuses välja nägi.”

Kui see oli selge, sai tellida juba ehitusprojekti, ikka PRIA rahade ja valla toega. Kui ehitusprojektki valmis ja vallavalitsus lubas omafinantseeringuga aidata, sai teha taotlusi ehitusrahade saamiseks. Neid tehti õige mitmel korral, ja raha ka saadi, aga ära ei kulutatud.

“Ei ole ju mõtet otsida ehitusfirmat väikese töö peale. Kogusime need mitmel aastal eraldatud rahad kokku – praegu on meil raha pea 300 000 eurot –, ja siis leidsime ehitaja, Haapsalu Restauraatori,” räägib Kaido Kruusojä.

Et ehituse tellijaks pole üks firma ega äriettevõtte, kus juht võib otsustada, mida tel-

Vääna mõis

- Vääna mõisa märgiti esmakordselt 1325. aastal (saksa keeles Faehn).
- Praeguses vanabarokses stiilis mõisahooned valmis 1797. aastal, mil omanikuks oli Otto Magnus von Stachelberg.
- Mõisa abihooneid hakati ehitama 1840. aastatel. Valmisid tall, tollakuur ja teisele poole mõisahoonet ait ja triiphooned. Ehitajaks oli mõisaproua Pauline von Stackelberg.

lib, vaid ikkagi kohalik kogukond, MTÜ, siis tuleb ka kogukonna arvamust arvestada.

“Oleme oma inimestega palju koos istunud, arutanud selle hoone tulevikuperspektiive. Ka kooli esindajad on alati oma ettepanekutega kohal olnud. Kõigi ühine soov on, et hoone saaks taastatud võimalikult esialgsel kujul,” ütleb Kaido Kruusojä välja külarahva arvamuse.

EI OLE PLAANIS HAKATA TAASTAMA ESIALGSEID PAEKIVIST MÜÜRE.

See muidugi ei tähenda, et kunagisest hobusetallist saaks jälle hobusetall ja tollakuurist garaaž. Hoone teepoolsesse, täiesti lagunenenud ossa, tahetakse rajada hoopis spordisaal. Ei ole plaanis aga hakata taastama esialgseid paekivist müüre, need rajatakse ikkagi moodsatest materjalidest, aga vanade piiride järgi. Nii saab olema ka hoone ees olnud kaaristuga, mille kunagist olemasolu tõestavad vaid maa seest välja turritavad postitaldmikud.

Sügiseks katuse alla

Kaido Kruusojä: “Nii me tegelikult ehitada tahamegi: mis täiesti lagunenenud, selle ennistame kaasaegsetest materjalidest; mis võimalik taastada, selle taastame. Osaliselt tahame aga vanad ehituse elemendid – näiteks haruldased

MTÜ Vääna Külakoda juhatuse liige Kaido Kruusojä renoveerimist ootava vana hobusetalli ees. Paremale jääb süvend, kus avastati vana kaaristu postialused, säilinud talliosale aga tahetakse juurde ehitada spordihall nii kohalike elanike kui kooli tarvis.

2x Ülo Russak

joogikünad – säilitada klaasseina taga. Nagu muuseumis.”

Külakogukonna ja kooli ühine otsus on, et peale spordisaali tuleb siia veel raamatukogu ja kaugtöökohad. Nii saab ka koolis ruumi juurde. Ja lisaks väike muuseum, mis olnud meenutaks. Plaanid on suured, hoone on suur, kuna see küll kõik valmis saab?

Kaido Kruusojä: “See ongi projektipõhise rahastamise häda, et kunagi ei tea, kas järgmises rahastamisetapis rahajagajad raha leiavad. Lootust annab muidugi see, et meil on juba nii palju ära tehtud, omafinantseeringud on valla abiga alati leitud, nii et julgen olla optimistlik.”

Praegu Vääna vanas hobusetallis igal juhul töö käib. Kogutud raha eest tahetakse kevadeks teha müüridele tugev betoonvöö, taastada osaliselt vahelagesid ja ennistada täiesti hävinud kaaristu.

“Sügiseks võiks hoone täiesti katuse alla saada,” on projekti üks eestvedajatest Kaido Kruusojä optimistlik. “Kõik sõltub rahastamisest.”

Läinud nädalal paigaldati Vääna külla vana mõisapargi serva tee äärde kolm suurt plastist mahutit. Selleks et päästajatel oleks koht, kust vajadusel vett ammutada. Kunagi oli külas küll oma veevõtutiik, aga arenduste käigus sattus see eramaale. Et küla, sealsamas mõisapargis asuv kool, samuti renoveeritav hobusetall oleks ka õnnetuse korral päästega tagatud, paigutatigi maa sisse plastmahutid, kogumahuga 150 kuupmeetrit. Ehitajaks oli OÜ ATT Geodeesia. Vallale läks see maksma 50 000 eurot.

UUDISED

Lapse osalemine huviringis või treeningul tuleb kinnitada veebis

Alates uuest aastast hakkab Harku vald laste ja noorte spordi- ning huvitegevust toetama nn pearaha põhimõttest lähtuvalt. Olulisima muudatusena tuleb lapsevanemal lapse osalemine treeningul või huviringis kinnitada spetsiaalses veebikeskkonnas.

KARIN POPS
Kultuuri- ja spordispetsialist

Karin Pops.

Ülo Russak

Selle aasta augustist kehtima hakanud valla sporditegevuse ja huvihariduse toetamise korra kohaselt peab lapsevanem oma lapse huviringis või treeningul osalemise kinnitama valla kodulehe e-teenuste keskkonnas. Lapsevanema kinnitus on aluseks klubidele ja seltsidele tegevustoetuse maksmisel.

Lapse osalemise kinnitamiseks peab lapsevanem ID-kaardi abil liituma Harku valla e-teenuste keskkonnaga. Keskkond asub aadressil www.harku.ee ning on avatud alates 1. novembrist. Lapsevanemal tuleb kinnitus vormistada novembrikuu jooksul – viimane kuupäev kinnitamiseks on 30. november. Huviringide ja spordiklubide esitatud nimekirjade alusel on lapsed e-teenuste keskkonnas seotud vastava klubi või huvikooliga. Lapsevanemale kuvatakse tema lapse nimi ning organisatsiooni nimi, kes on esitanud lapse pearaha saajaks.

Kui laps osaleb mitme huvikooli või spordiklubi tegevu-

ses, siis kuvatakse vanemale kõigi organisatsioonide nimed, mille hulgas tuleb valida üks. Toetust makstakse ühele lapsevanema poolt eelistatud organisatsioonile.

Lapsevanema kinnitus lapse huviringi ja spordiklubi toetuseks on valla e-teenuste keskkonnas esimene aktiveeritud teenus. Tegemist on täiesti uue süsteemi käivitamise pilootprojektiga. Loodame kasutajate mõistvale suhtumisele võimalike tõrgete tekkimisel. Probleemide ilmnemisel palume ühendust võtta vallavalitsuse kultuuri- ja spordispetsialist Karin Popsiga telefonil 606 3838, e-posti teel karin.pops@harku.ee või Einar Kivisaluuga telefonil 606 3839, e-post enar.kivisalu@harku.ee. Samuti on väga oodatud kõik kommentaarid ja ettepanekud.

Täpse juhendi keskkonnas toimimiseks leiad valla kodulehelt.

Pikapäevärühma koht soovis sel sügisel 260 õpilast.

Katrín Romanenkova

Elina Siilbek – kaks kuud sihtasutuse juhina

Selle aasta kevadel loodi valla huvihariduse süsteemi kaasajastamiseks ja rikastamiseks sihtasutus, mille juht on nüüdseks juba pea kaks kuud ametis olnud. Räägime Elina Siilbekiga, kuidas on läinud uue asutuse “käima lükkamine” ning millised on olnud suuremad väljakutsed.

KATRIN ROMANENKOV
vallaleht@harku.ee

Kõigepealt Sinust endast paar sõna – tean, et oled ise ka Harku valla elanik. Kus kandis elad ja milllega tegelesid enne sihtasutuse juhi kohale asumist?

Meie pere kodu asub Rannamõisa külas, kuhu asusime elama 7 aastat tagasi. Mul on kolm last, kellest kaks käivad Tabasalu ühisgümnaasiumis. Enne sihtasutuse juhina tööle hakkamist olin 6 aastat ametis Äripäeva koolituskeskuse direktorina. Korraldasin koolitusi ja konverentse, juhtisin koolituskeskuse meeskonda. Enne seda töötasin Rocca al Mare koolis samuti koolituskeskuse juhatajana.

Nüüd oled juba ligi kaks kuud töötanud täiesti uue asutuse juhina. Kuidas on läinud?

Sisseelamine on läinud tasapisi, kuid üldiselt kenasti. Erasektorist tulnuna on pisut raske harjuda sellega, et kõik asjad võtavad palju rohkem aega. Põhjus pole mitte inimestes, vaid avaliku sektori toimimispõhimõtetes – juriidika, kooskõlastused jm lihtsalt võtavad aega. Seega saan öelda, et põhirõhk on läinud süsteemi sisseelamisele. Lahendamist on vajanud paljud puhtpraktilised juriidilised aspektid.

Elina Siilbek.

Erakogu

Sisulise poole pealt olen algust teinud sihtasutuse korralduspõhimõtete väljatöötamise ning koolituslubade taotlemisega. Uurin võimalusi uute huviringidega alustamiseks – autokool, seltskonnatants jt. Kohtun erinevate koolitajatega, et saaks hakata pakuma eelkooli teenust. Samuti on tulnud teha tohutult selgitustööd. Olen käinud koolis lapsevanemate koosolekutel, vastanud paljudele kirjadele, samuti on vaja ka enda jaoks asjad selgeks mõelda ja plaanid paika panna. Selleks viisin läbi lapsevanemate huviringide ja koolitusvajaduste uuringu Tabasalu koolis.

Sihtasutus on loodud valla huvihariduse korraldamise eesmärgil. Tabasalu kool ja teised valla koolid on ju tegelikult lastele kogu aeg huvitegevust võimaldanud. Kas nüüd seoses sihtasutuse loomisega on plaanis asju teistmoodi korraldada?

Minu töö peamine eesmärk on koordineerida ja rikastada valla huvihariduse pakkumist.

Vallavanem Kaupo Rätsepp, milline on vallavalitsuse nägemus valla huvihariduse tulevikust? Mis muutub paremaks nüüd, peale sihtasutuse loomist?

KAUPO RÄTSEPP
Vallavanem

Nii nagu kasvab laste hulk meie koolides, on aasta aastalt kasvanud ka nende laste hulk, kes käivad ühes või teises huviringis ning vajavad pikapäevärühma teenust. Tabasalu koolis on erinevates huviringides käivate laste arv selleks aastaks kasvanud 600-ni ning pikapäevärühmakohta soovis sel sügisel 260 õpilast. Selleks, et kool saaks pakkuda heal tasemel oma peamist teenust – haridust – on vaja, et suurt ajalist ja finantsilist ressursi nõudev tugifunktsioon antakse kellegi teise korraldada. Selleks saigi sihtasutus loodud. Sihtasutuse peamiseks ülesandeks on huvihariduse süsteemi kaasajastamine, senisest mitmekesisemate võimaluste pakkumine nii lastele kui ka täiskasvanutele ning teenuse kõrge kvaliteedi tagamine.

Mitmekesisemad valikuid, tagada kvaliteet ja olla nii-öelda korraldavaks lülilik. Kool ei saa ja ei pea võimaldama kõike. Leian, et on väga oluline, et on üks konkreetne instants, mis korraldab, otsib võimalusi, teeb reklaami ja jagab infot. Näiteks tuli lapsevanemate küsitlusest välja, et tuntakse vajadust rohkema info järele. Koolil on teised funktsioonid, mida ta peab heal tasemel ellu viima. Selleks et oleks kvaliteetne teenus ja mitmekesine pakkumine, peab keegi aktiivselt selle asjaga tegelema.

On kuulda olnud lapsevanemate muret selle üle, et nüüdsest lähevad kõik huviringid tasuliseks. Lisaks ringidele tunnevad Tabasalu kooli lapsevanemad muret pikapäevärühma tasuliseks muutumise üle, millest on ka palju juttu olnud. Kuidas seda kommenteerid?

Kõik ringid ei lähe kindlasti tasuliseks. Jätkuvalt jäävad koolide juurde tasuta huviringid, näiteks keeleringid, mudilaskoorid, rahvatants.

Ülejäänud huviringide puhul on tõesti tõenäoline lapsevanema omaosaluse kehtestamine. Head kvaliteeti ei ole võimalik alati pakkuda tasuta. Siiani on Harku vald kõik koolide huviringid kinni maksnud, paraku tuleks selleks aga igal aastal aina rohkem ja rohkem raha eelarvesse ette näha.

Valla huviringide puhul oleme enamiku ringide puhul rääkinud tasu kehtestamisest 7-10 eurot kuus, mõni üksik ringitasu võib muidugi olla suurem. Ning tõesti – ka pikapäevärühmale on plaanis kehtestada omaosalustasu, mis jääb samuti 10 euro kanti kuus. Ühe pikapäevärühma koha arvestuslik kulu on 50 eurot kuus, ülejäänud 40 eurot doteerib vald. See tasu võimaldab meil tõsta pikapäevärühma teenuse kvaliteeti, millega praegu paljud lapsevanemaid rahul ei ole.

Tahan rõhutada ka seda, et kindlasti tulevad kõigile kehtestatud tasudele ka soodustused neile, kes seda vajavad. Kui kõik detailid paigas, teavitame kindlasti asjaosalisi.

Tabasalu spordikompleksi parkla sissesõit. Katrin Romanenkova

Spordikompleksi parkla sissesõitu laiendatakse

Tabasalu spordikompleksi parkla kitsas sissesõidutee on olnud hommikul lapsi kooli toovatele vanematele probleemiks ning põhjustanud segadust ja ummikuid. Koolivaheaja jooksul laiendatakse sissesõiduteed nii palju, et sealt mahuks üheaegselt nii parklasse sisenema kui ka väljuma.

Tee laiendamiseks tuleb pikendada tee alt läbi mineva kuivenduskraavi truupi, seejärel täita kraav ning sillutada tee. Esialgu kaetakse sissesõit freespurukatttega. Et töödega tahetakse valmis jõuda koolivaheaja nädala jooksul, ei jõuta sel sügisel sissesõidutee laienduse asfalteerimiseni. See on plaanis edaspidi. **HVT**

KÜSTLUS

Kas Sinu kodukandis on turvaline elada?

MEELIS HÄRMS
Tabasalu elanik

Elan aastast 2003 Tabasalu kaguosa eramajade piirkonnas ehk nn Sarapuu kvartalis. Meie piirkond on siiani väga turvaline olnud. Mulle pole ümbruskonnast teada ühtegi varguse või vägivalla juhtumit.

Harku valla probleemsemad kohad on Looduspargi parkla (ilmselt ka muud puhkealade läheduses olevad parklad, kuhu puhkajad oma sõidukid pikemaks ajaks jätaavad), kus gastroleerivad vargad autosid röövivad. Samuti Tabasalu korterelamute piirkonnas asetleidnud noortekampade arveteklaarimised.

Nüüdseks on koostöös G4S-iga käivitatud videovalveprojekt, mis katab ära probleemsemad piirkonnad. Samuti aitab vald panustada naabrivalvesektorite loomisesse ja käigushoidmisesse. Lisaks toimib ka naabrite hoiatamine sotsiaalmeedias.

Tiskre külas toimunud öised vargused on kindlasti kahetsusväärsed.

MARGIT TOOMLAID
Rannamõisa lasteaia direktor

I siklikult oleme üle elanud korterivarguse, paadivarvuse ja maha põletamise ning autost asjade varguse. Ka Rannamõisa lasteaias on kaks korda vargad käinud ja mõlemal korral arvatud kaasa viinud.

Kahjuks ei ole ka metsas või mere ääres jalutamine eriti turvaline, sest palju on hulkuvaid koeri. Turvafirma või politsei? Kas need on meil siis olemas?

ANNE-LY MITT
Suurupi elanik

Turvalisus valla eri piirkondades on kindlasti erinev. Suurupis ei tunne ennast väga turvaliselt, kuna paljudes kohtades puudub tänavavalgustus. Samuti ei ole mina kordagi näinud patrullimas ei politseid ega turvafirmat.

Agaga ma ise ka väga pimedas oma aiast välja minna ei taha. Aia taga ootab kohe valgustamata Suurupi tee ja ei oska ka seetõttu öelda palju ja kus patrull liigub.

Tiskres toimunud öised vargused panevad muretsema. Öösel oma kodus magades ja samal ajal rõõvi ohvriks langes ei ole abiks ka naabrivalve või turvafirma, ainult kuri koer toas, kes vast pererahva võõra sissetungides üles ajab. Tuleb vist oma suurt koera ka öösiti toas hoidma hakata.

Uus eelarvestrateegia jätkab senist arenguteed

Vallavalitsuses on praegu koostamisel uus eelarvestrateegia. See tähendab, et vastavalt seadusele tuleb läbi mõelda ja paika panna nelja järgneva aasta valla eelarve – selle tulud, kulud ja prioriteedid. Eesmärgiks valla arengu stabiilne jätkumine, kodanike heaolu.

ÜLO RUSSAK
vallaleht@harku.ee

Harku Valla Teatajale nõustus eelarvestrateegiat kommenteerima abivallavanem Vello Viiburg.

“Vastavalt seadusele peame kirja panema nelja lähema aasta valla kohustused, kohustuste täitmiseks kuluva raha ehk valla tegevuskulud, aga ka selle, kui suured on valla maksumaksjalt laekuvad tulud ehk meie põhitulud,” loetleb Viiburg eelarvestrateegia ülesandeid.

Eelarvestrateegiasse peab olema kavandatud ka lisaraha leidmine, katmaks valla omafinantseeringud erinevates, näiteks veemajandus- ja haridusprojektides.

Vello Viiburg: “Vahel mõni vallakodanik helistab, küsib rahalise toetuse saamise võimalust. Võimalusel me loomulikult abistame. Kui aga kõhkleme, siis kodanik imestab – nii jõukas vald ja ei saa nüüd toetust maksta.”

Seda abivallavanem ei eitagi, et Harku vald on suhteliselt rikkam keskmisest Eesti omavalitsusest, olles tulude laekumiselt elaniku kohta Eestimaa esimeste hulgas.

“JA MITTE LIHTSALT ÜLEVAL PIDADA, MEIE ASUTUSI TULEB HÄSTI ÜLEVAL PIDADA.”

Vello Viiburg: “Samas peab iga kodanik ka mõistma, et Harku on küll suhteliselt rikas vald, aga meie kohustused on palju suuremad kui enamikel valdadel – ehitada juurde kooli ja lasteaedu, rajamisel on suured veemajandusprojektid Murastes ja Vääna-Jõesuus.”

Vallal on oma osa nende projektide rahastamisel. Ja selleks tuleb täiendavaid vahendeid leida. Eelarvestrateegias peab see numbriliselt kõik täpselt näidatud olema.

Suunamuutust ei tule

Valla tegevuskulude osas suuri suunamuutusi ei planeerita. Kõiki valla eelarvel olevaid asutusi, kooli ja lasteaedu, tuleb endiselt üleval pidada

“Ja mitte lihtsalt üleval pidada,” muigab abivallavanem Vello Viiburg, “meie asutusi tuleb hästi üleval pidada. Et need hästi hakkama saaksid.”

Haridusministeerium on käinud välja lubaduse, et järgmisest aastast tõstetakse õpetajate palkasid. Mille arvelt

Geodeet Lauri Ulla firmast Reib märgib Vääna-Jõesuus tulevase vee- ja kanalisatsioonitoru trassi. Enne kui siia hakatakse kergliiklusteed rajama, tahetakse taristu valmis ehitada. Vald peab Euroopa Liidu rahadest rajatava veemajandusprojekti ehituseks leidma omafinantseeringuna täiendavalt 2,2 miljonit eurot..

2x Ülo Russak

Vello Viiburg.

või kelle arvelt seda tehakse, pole riiklikul tasemel ametlikult välja öeldud. Kõneldakse vaid, et pedagoogidele suurema palga maksmise koormus langeb omavalitsuste õlgadele.

Vello Viiburg: “Meie tõstisime juba sügisest oma kooliõpetajate palgad 20% riigi keskmisest kõrgemale. Nüüd ootavad palgatõusu lasteaedade õpetajad. Ka see on eelarvestrateegias sees.”

Enim häirib kogenud finantsisti Vello Viiburgi see, et riigil puudub teatud küsimus-

tes majandus- ja eelarvepoliitikas stabiilsus.

“Varem laekus kodanike tulumaksust valla eelarvesse 11,93%, majandussurutise päevil vähendas riik tagasimakstava osa 11,4%-ni. Nüüd kavatseb riik uuesti tõsta laekuva protsendi 11,57%-ni. See kasv ei ole küll väga suur, aga teatud määral valla tulud ikka kasvavad,” kinnitab Vello Viiburg.

Harku valla jaoks tähendab see, et kuigi kodualuse maa maks on vahepeal kaotatud, kavandatakse valla põhitegevuse tulude kasvu järgmisel aastal 14,2 miljonilt eurot 15,2 miljoni eurole, ehk 9,3 protsenti (olgu vahemärkusena öeldud, et Eesti riigi majanduskasvaks prognoosivad erinevad analüütikud 2-2,8%).

Vello Viiburg: “Rahalist võimekust Harku vallal on, võiksime Euroopa Liidu rahade toel tehtavate projektide omafinantseeringuks laenu võtta.”

Laenata võiks rohkem

Paraku paneb piirid peale riigi jäikus omavalitsuste finantspoliitika planeerimisel. Vahepeal andis riik lubaduse valdadel laenata kuni 100% eelarve mahust, siis aga alan-

dati see protsent jälle 60-le. Praegu on Harku valla laenukoormus 45% eelarve mahust.

Vello Viiburg: “Võiks ju omavalitsustele läheneda erinevalt. Kellel ikka võimekust on, võiksid ka rohkem laenata. Valla omafinantseeringud suurtesse Euroopa Liidu rahadega tehtavatesse projektidesse – veemajandusprojektid, kooli ehitus – leiaksid lihtsama lahenduse. Vallal on täiendavat raha vaja veemajandusprojekti omaosaluseks 2,2 miljonit eurot ja Strantumil 3 miljonit. Kui tuleb veemajandusprojektile ka teine etapp, on vaja veel 1,4 miljonit.”

Et aga ka praeguste võimaluste ja tingimuste korral midagi tegemata võiks jääda, seda abivallavanem ei kard. Vääna-Jõesuu kooli ehitus algab kas selle aasta lõpus või hiljemalt järgmise alguses, veemajandusprojektide ehitus Murastes ja Vääna-Jõesuus käib. Muraste kool on lähimate aastate perspektiiv.

“Olen kindel, et kõik valla ees seisvad ülesanded saavad täidetud, vallakodanike elu järg paraneb ka uue eelarvestrateegia valguses, valla jätkusuutlikus kasvab,” on Vello Viiburg kindel.

Tiskres varastatakse öösiti

Tiskres viisid vargad oktoobri alguses öösiti majadest koduelektroonikat ning mobiiltelefone. Vargaid ei peleta ka kodus olev pererahvas.

ALLAR VIIVIK
vallaleht@harku.ee

Politsekkroonika ütleb, et ööl vastu 10. oktoobrit varastati Harku vallas Tiskre külas eramust erinevaid esemeid. Nende hulgas elektroonikat ning mobiiltelefone. Kahju oli 4000 eurot. Pererahvas oli kodus, kui vargad tubadest asju ära viisid. Samas külas käidi vargil veel teiseski majas.

Kas tegemist on samade varastega? Ja mida peaksid inimesed tegema, et öösel nende eramust nina alt tuba tühjaks ei viidaks? Harku Valla Teatajale andis kommentaari Jan Lants, Põhja prefektuuri varavastaste kuritegude talituse Lääne teenistuse vanem.

“Vaadates nende varguste käekirja võib oletada, et neil oli ühine toimepanija, ent kindlalt seda väita ei saa. Esialgu ei ole neid kuritegudes kedagi kahtlustatavana kinni peetud. Kõigi nende juhtumite puhul oli majja sisenetud läbi lukustamata ukse,” vastas Lants.

Ta soovib, et kindlasti peaks oma majade ja korterite ukseid ning aknad lukus hoidma. “Varas ihkab asju, mida saab kiiresti ja lihtsalt rahaks teha, olgu selleks siis elektroonika, aiatehnika, nn. vanavara ja metallesemad. Reeglina jätvavad pikanäpumeled endast maha segi pööratud toa, lahti murtud aknad või ukseid. Lukustatud ukseid ja aknad ning silma alt ära pandud esemed elamist sajaprotsendiliselt vargakindlaks ei tee, kuid kindlasti aitab see kaasa varguste ennetamisele,” õpetas Lants.

Maamaksuvabastusest

Järgmise aasta jaanuarist kehtima hakkav maamaksuseaduse muudatus toob Harku valla elaniku jaoks kaasa uue korra maamaksusoodustuse saamisel. Maaomanikule säilivad maksusoodustused kodualuse maa osas küll endises ulatuses, kuid muutuvad soodustuse kaamise reeglid.

• Maamaksuvabastuse taotlust 2013. aastaks ei ole vaja esitada.

• 2013. aastal väljastab maksu- ja tolliamet maksuteated elanikele, kelle kinnistud tiheasustusalal on suuremad kui 1500 m², mujal 2 ha.

• Harku valla elanik peab tasuma maksu- ja tolliametile teates ette nähtud maamaksu summa.

• Peale maamaksu tasumist tuleb vallavalitsusele esitada maamaksu toetuse taotlus, mille alusel kompenseeritakse maamaksu tasumine kuni 1 ha ulatuses.

• Toetuse taotlusi saab esitada kuni 5. detsembrini 2013.

• Lisainfot loe valla kodulehelt www.harku.ee – “Maamaks 2013” või küsi valla Facebooki lehel – [facebook.com/HarkuVald](https://www.facebook.com/HarkuVald).

HARKU VALLAVALITSUS

AJALUGU

Tutermaal ja Keilas meenutatakse Lutheri monumenti

27. oktoobril toimuva kontsert-jumalateenistusega Keilas ning mälestushetkega Tutermaal tähistakse 150 aasta möödumist Martin Lutheri monumendi avamisest.

ALLAR VIIVIK
vallaleht@harku.ee

Päev algab laupäeval kell 11.15 kogunemisega mälestussamba kunagisele asukohale Tutermaa külas. Sammas asus Tallinn-Paldiski maantee ääres.

Keskpäeval algab Keila Miikaeli kirikus kontsert-jumalateenistus, mis on pühendatud mälestussamba püstitamise aastapäevale. Viilul musitseerib Urmas Vulp, oreil Pille Metsson. Jumalateenistuse järel peetakse kirikus teemakohaseid lühiettekanideid ning kaetud on kohvilaud.

Toompea asemel

Kumna mõisnik Georg von Meyendorff püstitas 1862. aastal Keila kirikumõisa lähedale pastoraadi teeristi pronksist Martin Lutheri mälestussamba. Algselt oli üle kuue meetri kõrgune mälestusmärk planeeritud seisma Tallinna Toompea lossi vastu, praeguse Nevski katedraali kohale, kuid tollased poliitilised olud ei lasknud sel teoks saada. Sammas maksis toona ses vääringus 9000 rubla. See avati vana kalendri järgi 21. oktoobril 1862. aastal.

Samba autor oli baltisaksa päritolu skulptor Peter Clodt von Jürgensburg (1807-1867). Tema looming kaunistab muuhulgas Peterburi ja Berliini. Näiteks on ta Narva võiduväeva hobuste, Ivan Krõlovi ja Nikolai I monumendi autor.

Punased võtsid maha

1949. aasta detsembri alguses võeti punase võimu käsul ausammas maha. Seda tehti õõpimeduse varjus.

Tõenäoliselt sulatati pronkskuju ning alus Ilmarise tehases ümber detailideks. Teise versiooni järgi sulatati

M. Lutheri monument püstitati 1862. aastal ning selle alusel olid eestikeelsed kirjad. Erakogu

monument Tallinnasse püstitatud Stalini kujuks. On käibel ka jutt, et keegi tööline olevat päästnud kuju ühe käe ning selle matnud ühe Põhja-Tallinna elamu keldrisse.

Kohapeale jäi alles ringikujuline hekk ning paekivist monumendi alus. Aastakümnetega asukoht võsastus. Uue elu ja näo sai monumendi asukoht aastal 2009. Tutermaa külaselts puhastas aluse võsast ning prahist.

Aastal 2010 püstitati samasse gooti akna kujuline mälestustähis.

Rannamõisa kultuuriküla pooldajad koondusid

Rannamõisa kultuuriküla rajamise pooldajad on kogunud ligi 100 toetusallkirja. Allkirjade kogujate sõnul näitab see, et Rannamõisa elanikud pole kultuuriküla vastu, nagu vastased seni on üritanud muljet jätta, vaid vastupidi, enamasti hoopis selle poolt.

RANNAMÕISA KULTURIKÜLA POOLDAJAD

“Elanikud väljendasid valdavalt väga positiivset suhtumist algatusse, mis korrastab nende koduküla keskuse ja tõstab seega selle väärtust ning elukvaliteeti,” ütles allkirjade kogumist vedanud Rannamõisa elanik Martin Talts. “Eriti tugev ja reservatsioonideta on toetus pikemalt Rannamõisas elanud inimeste hulgas.”

Ligi 100 toetusallkirja koguti septembris napi kahe nädala jooksul.

“Isegi ilma pikema ja põhjalikuma selgitustööta sai selgeks, et inimeste hulk, kes tõesti ei soovi Rannamõisa kultuuriküla praegu kavandatud kujul, on pooldajatega võrreldes tühine,” rääkis allkirju koguda aidanud Jarno Kalind.

“Elanikega vesteldes leidis kinnitust kurb tõsiasi, et planeeringu vastased on algusest peale lähtunud väärast eeldustest ja loonud elanike hulgas kultuurikülast vale ettekujutuse,” lisas Kalind. “Seetõttu on vastaste väited paljasõnalised ja kultuuriküla kirjeldamine millegi lärmaka, häiriva, piirkonna kinnistute väärtust ja üldist elukvaliteeti kahandavana pahauskne.”

“On oluline märkida, et kui mitmele alguses planeeringu vastu allkirja andnud inimesele sai antud objektiivset infot, andsid nad kõhkluseta planeeringule oma poolthääle,” kinnitas ka Rannamõisa elanik Reet Valing. “Loodetavasti aitab see tugev toetusavaldus planeeringu menetlemisele kiirelt edasi liikuda.”

Võimalus kaasa rääkida

“Rannamõisa elanikke, nii uusasunikke kui aastakümneid siinkandi teedel ja metsades ringi käijaid, puudutas lausa isiklikult see, et kodanikualgatus korras küsiti nende arvamust meie elukeskkonna paremaks muutmiseks. Ja inimesed said olla avalikult ja otse millegi poolt, mitte vastu!” lisas Valing.

“Rannamõisa kultuuriküla on ümbruskonna elanike vaba aja veetmise koht. Igapäevaselt töötaks kultuurikülas laste muusikakool ning noortekeskus. Avatud on spordiväljakud, organiseeritakse käsitöö- ja muud ringe,” kinnitas kultuuriküla eestvedaja, Tabasalu muusikakooli direktor Kalev Kõnsa.

Kultuurikülas saab tegelda kunstiopingutega, teha käsitööd, harrastada merekultuuri,

Kontserdimaja eskiis.

Repro

käia näitustel, kontsertidel, etendustel ja muudel kultuuriüritustel, osaleda kooride ja tantsurühmade tegevuses, rääkis Kõnsa.

“Ligikaudu 13 000 elanikuga vallas on vajaliku ja sobiva taristu puudumise tõttu need võimalused olnud väga piiratud.”

RUUMIDES SAAB PIDADA NII SEMINARE, KOOSOLEKUID KUI NÕUPIDAMISI.

Harku vallale kuuluv 2 ha suurune ajalooline park koos mõisahoonetega oleks Kõnsa hinnangul kultuuritegevuseks igati sobiv keskkond, mis seotuna kodukandi kultuurilise järjepidevusega, arhitektuuriväärtuslike hoonetega ja huvitava pargimaastikuga annaks lugupidava, hoidva ja loova hoiaku kultuuri tegijatele ja tarbijatele.

Unikaalne kultuurikeskus

Planeeritava kultuuriküla naabruses asuvas kortermajas elav Tiina Vilu kinnitas, et vestlustes mitmete Andruse põigumajade elanikega on peired väga toetanud kultuuriküla teket. “Seda juba oodatakse ja

lausa arvestatakse lastele tekkivate vaba aja veetmise võimalustega,” ütles Vilu. “On äärmiselt kurb, kui sellisel paigal lastaks lihtsalt laguneda.”

“Lugedes Rannamõisa ajalugu 1920-30ndatel, imetlesin, kui mitmekülgset ja tihedat kultuurielu harrastati, ja tekkis küsimus, kuhu see kõik on kadunud,” lisas Vilu.

“Rannamõisa ajalooliste mõisatallide ja pargi korrastamine ja säästlik renoveerimine võimaldaks struktuurifondide vahendeid kaasates tekitada unikaalse kultuuri- ja hariduskeskuse, kus toimuks huvitav tegevus igas eas vallaelanikele ning tõuseks oluliselt Rannamõisa väärtus elupaigana,” lisas Kõnsa.

“Tõstaksin veel esile, et see kõik jääb avalikuks kasutuseks, sest ruumides saab pidada nii seminare, koosolekuid kui nõupidamisi. Kodumajast kümne minuti jalutuskaigu kaugusel on kõik olemas!” lisas Valing. “Näiteks ütles üks Rannamõisa ema, et ta saab lapse siis rahuliku südamega kasvõi jalgsi või jalgrattaga muusikatundi või kunstiringi saata. Pole vaja isegi üle suure tee minna.”

Muusikakooli juurde pla-

neeritakse ka väikest kontserdimaja. See vallas hetkel puudub ning seda on hädasti vaja. “Kohalike elanike eelnevate nõudmiste tõttu on kontserdimaja suurus kordades vähendatud: 700-kohalise saali asemel tuleks vaid 200-kohaline,” rääkis Kõnsa.

Saal ei tekita müra

“Kontserdisaalis esinevad enamasti ikka muusikakooli õpilased, eelkõige lapsevanematele. Suuremaid kontserte, klassikalisi või jazz-kontserte, toimuks märksa harvem,” lisas Kõnsa. “Märksa rohkem tuleks meil vaeva näha sellega, et näiteks liiklusringi kontserdisaali ei kostuks, mitte vastu-pidi.”

“Kultuuriküla ei ole mõeldud lärmakate pidude korraldamiseks. Suuremate ürituste tarbeks luuakse korralikud parkimisvõimalused ning autode liikumist majade vahel püütakse vältida. Parkimiskohade arv peaks olema täiesti piisav,” kinnitas Kõnsa.

Kultuurikülale toetusallkirjade kogumisel Rannamõisa küla elanike hulgas tekkis üks tore hüüatus, millega võime ehk ka selle loo praegu lõpetada: “Kohtume esimesel kontserdil!”

Läheme üle talveajale!

Ööl vastu pühapäeva, 28. oktoobrit, tuleb kellaosutid tunni võrra tahapoole nihutada.

Active Studio

kutsub lapsi tantsima!
Tunnid toimuvad Rohujuure Keskuses (Kallaste Keskus 2, Tabasalu).
www.activestudio.ee
info@activestudio.eetel
5191 7692

Active Studio

Uus seltskonnatantsu kursus alustab Rohujuure Keskuses (Kallaste Keskus 2, Tabasalu).
www.activestudio.ee
info@activestudio.ee
tel 5191 7692

Klaverimängu õpetamine igas vanuses muusikahuvilistele kogemustega pedagoogilt.
Õpetaja elab Tabasalus.
Tel 5668 0550.

Rulapargi kasutamise soovitus

- Kanna alati kiivrit! Soovitatav on ka kaitsmete kandmine.
- Sõida rampidel ainult selleks otstarbeks mõeldud vahenditega – rataste, rulade, uiskudega.
- Arvesta alati ka kaassõitjatega.
- Märjadel rampidel sõitmine on keelatud!
- Rulapark on mõeldud selleks, et saaksid meeldivalt oma vaba aega veeta. Seega kasuta platsi heaperemehelikult – ära lõhu ega sodi!
- Pane prügi prügikasti.
- Kell 2300-9.00 on pargis öörahu, siis on atraktsioonide kasutamine keelatud.

Rulapark võitis hoobilt noorte südamed

Kuigi Tabasalu rulapargi põhiosa ehitustööd jõudsid lõpule alles möödunud nädalal, on plats ehitusmeeste meelehärmiukside ja ruladega entusiastidest tulvil juba mitu nädalat. Sügiseks on tööd lõpetatud, kevadel jätkatakse platsi viimistlustöödega.

KATRIN ROMANENKOV
vallaleht@harku.ee

Tabasalu seltsi taotluse alusel, PRIA rahastusel ja vallavalitsuse toel rajati sügise hakul Tabasalu kooli juurde uus moodne rulapark. Pargi idee ja rampide asukohad on töötatud välja koostöös kohalike entusiastidega, atraktsioonid tellis ja paigaldas firma OÜ Elamussport. Firma esindaja sõnul ei ole Tabasalu rulapark mitte niisama mänguväljak, vaid ehitatud selliselt, et sobib ka professionaalidele harjutamiseks.

PRIA toetas rulapargi valmimist 45 000 euroga, millele vallavalitsus lisas omalt poolt omaosalusena nõutud summa 6400 eurot. Selle raha eest rajati asfaltplats ning ehitati rambid. Lisaks rajas vallavalitsus platsile valgustuse ning paigaldas pingid ja prügikastid. Kevadel on plaanis jätkata juurdepääsuteede ning haljas-

tuse rajamisega. Platsi ümbruse haljastus on plaanis rajada selliselt, et see vaigistaks võimalikult palju ümbritsevate elamuteni kostvat müra ning ühtlasi peaks kinni tuult.

Seoses rulapargi kasutamisega on õhus ka paar muret. Hoolimata platsi äärde paigaldatud suurtest prügikastidest on rampide ümbrus täis tühje limpsipudeleid ja prügi. Kes küll motiveeriks järeltulivat põlve ise selle eest hoolitsema, et nende uus ja ilus vaba aja veetmise koht ilusana ka säiliks?

ATRAKTSIOONIDE KASUTAMINE PIMEDAS ON ERITI OHTLIK.

Teine mure on seoses vihmamärjade rampidega. On arusaadav, et vastvalminud park ahvatleb lapsi seda kasutama varahommikust hiliste õhtutundideni, hoolimata kehvast ilmast ja sügisvihmadest. Laste kära on platsil kosta ka siis, kui öörahu saabudes rulapargi valgustus välja lülitub.

Siinkohal tahaks nii kasutajatele kui ka nende vanematele südamele panna, et atraktsioonide kasutamine pimedas on eriti ohtlik, samuti ei soovita rampide tootjafirma kasutada neid juhul, kui nad on vihmast märjad. Vineertahvli pind muutub siis ohtlikult libedaks.

Tants on Ahto kirk. Nii liikumist kavandades, luues kui esitades teeb noormees seda sisemise põlemisega. 2x Regina Lilleorg

Tabasalu noormees suunab loovuse tantsu

Ahto Pääsik on Tabasalu laste pärit noormees, kelle side kodukooliga pole katkenud. Vilistlane Ahto treenib Tabasalu ühisgümnaasiumis noori breiktantsijaid.

REGINA LILLEORG
regina@harjuetu.ee

Tänavatantsustiili proff, koreograaf, tantsuõpetaja, graafilise disaini guru – neid nimetusi kasutatakse, kui räägitakse Tabasalu ühisgümnaasiumi vilistlasest Ahto Pääsikust. Paljud täiskasvanud teavad Ahto Pääsikut kui lapse treenerit. Ka teatakse, et Ahto seadis liikumise ja tantsis Getter Jaani taustatantsijana Eurovisioonis.

Spordihull kukununu

“Tabasalu poiss olen beenist peale. Lasteaia käinud seal, ka koolis,” ütleb ta.

Ahto sõnul oli ta koolis kukununu. “Gümnaasiumi pidin lõpetama suurema pauguga. Leppisime sõpradega kokku, et kui õppealajuhataja läheb korraks majast ära, tassime ta kabineti sisu koridori. Ehitasi-megi tema kabineti koridori üles. Kui ta tagasi tuli, ei märganud esialgu midagi, läks tühja kabinetti,” meenutab Ahto.

“Pani ukse kinni, kolme sekundi pärast tuli välja ja ütles: poisid! Tund kulus tagasitassimisele.” Lemmikaine oli kehaline kasvatus, ka ajalugu. “Kunst oli ka ja sellest sai töö – graafiline disain,” räägib ta.

Ahto oli veendunud spordi-

Ahto Pääsik

- Sündinud 8. märtsil 1987. aastal.
- Kasvanud, õppinud ja kooli lõpetanud Harku vallas Tabasalus.
- Ahtol on mitmeid andeid: joonistamine, tantsimine, tantsude loomine.
- Ütleb, et armastab sõbralikku huumorit, tal on avatud süda ja romantiline loomus.
- Töötab graafilise disaini erialal.
- Treenib lapsi ja noori Tabasalus, ka Tallinnas mitmes tantsustuudios, õpetab breiki, hip-hopi.
- Temast saab rohkem teada aadressil www.ahtopaasik.com.

Üks paljudest Ahto keerukatest trikkidest, mida ta ometi mängleva kergusega esitab.

harjutasime murul. Meil oli trupp Sleepwalker (e.k. unekõndija), võitsime Koolitant-sul kolm aastat järjest,” jutustab Ahto.

BREIK HOIAB TREENINGUL VÄGA INNUKAID, KES EI KARDA KERGEID VIGASTUSI.

Hip-hop tuli noore treeneri ellu hiljem. Praegu treenib Ahto lapsi kolmes stuudios ning Tabasalu ühisgümnaasiumis. “Tabasalus on huvialaring, seal pole ma treener, vaid õpetaja,” naeratab ta ja räägib, et

breik hoiab treeningul väga innukaid, kes ei karda kergeid vigastusi. Trikke proovima hakanud lapsed avastavad, et ka haiget võib saada, ning mõnikord sinnapaika asi jääbki. Treenimisele sekka loob Ahto tantse.

“Minu praegune kirk on luua tantsutrupile midagi visuaalselt hämmastavalt ilusat, mida vaadates inimesel teki-vad külmavärinad,” kirjeldab Ahto ja unistab sellest, et tulevikus oleks tal oma tantsustudio.

“Praegu on minu prioriteet pere, minu aasta ja kolmekuune tütar.”

Poisid harjutavad rambil tõuksitrikke. 2x Katrin Romanenkova

Tabasalu '95 – valla meister korvpallis 2012.

Erakogu

Valla meistriks korvpallis tuli üllataja

Oktoobrikuu 7. ja 10. päeval selgitati taaskord Harku valla tugevaimat korvpallimeeskonda. Käesoleval aastal oli võistlustules kuus meeskonda ja etteruttavalt tuleb mainida, et mängud olid äärmiselt pingelised.

MILVERT VAAKS
Tabasalu palliklubi

Kolmapäeval, 10. oktoobril, toimunud finaalmängudele pääsesid alagruppidest Tabasalu '93, Tabasalu PK '95, Kolm Söötü ja Tabasalu Kiirus-Noored. Päeva esimeses poolfinaalis alistasid Tabasalu PK '95 ja hiljem sündinud mängumehed võistkonna Kolm Söötü tulemusena 60:47 ja teises poolfinaalis Tabasalu '93 tulemusena 58:34 Tabasalu Kiirus-Noored.

3.-4. koha kohtumises suutsid Tabasalu Kiirus-Noored alistada 67:59 pärast vihist heitlust lisaaja järel võistkonna Kolm Söötü.

Finaalmäng pakkus suure üllatuse, sest tiitlikaitsja ja suurfavoriit Tabasalu '93 jäi kohe alguses Tabasalu PK '95 vastu kaotusseisu ja ei suutnudki mängu päästa. Nii tuli vastu võtta kaotus tulemusena 33:24.

Tähelepanuväärne finaalmängus oli nooremate mängumeeste kindlameelne tegutsemine mängu otsustavatel hetkedel.

Kogu turniiri resultatiivselt Tabasalu '95 võistkonda mängujuhina vedanud Joosep Indermitte valiti kohtunike üksmeelsel otsusel Harku valla parimaks korvpalluriks 2012 ja tema võistkonnakaaslane Kristo Murd parimaks noormängijaks. Võistkonda kuulusid lisaks eelnimetatutele ka Joel Indermitte, Kert-Kaspar Tammaru, Hendrik Sellik, Oskar Martin ja Sven Kielberg.

Korraldusmeeskond tänab pealtvaatajaid, osalejaid ja võistluse toetajaid: Harku vald, Foilpoint, Laoveli, Rade-mar jpt.

Maria Ellingut õnnitleb Evelin Ilves.

Erakogu

Muraste tüdruku joonistus olümpiaraamatus

Tartus Eesti spordimuseumis toimus 11. oktoobril laste joonistusvõistluse "Pilt olümpiaraamatusse" pidulik auhindade üleandmine. Auhinnatseremoonia erikülastajateks olid Evelin Ilves ja Gerd Kanter, kes andsid parimatele üle auhinnad ning lõikasid lahti suure olümpiateemalise tordi.

Uudistada sai ka nii Evelin Ilvese olümpiatõrvikut kui ka Gerd Kanteri olümpiamedalit.

"Pilt olümpiaraamatusse" konkursile laekus 177 joonist

tust Eestist, rahvusvahelise värvingu andsid konkursile aga Bulgaaria, Läti ja Soome laste joonistused. Žürii, mille tööd juhtis spordiajakirjanik ja Londoni olümpiaraamatu peatoimetaja Gunnar Press, selgitas võitjad kolmes vanuserühmas. 1.-4. klasside arvestuses sai esikoha Harku vallas Murastes elav ja Tallinna Saksa gümnaasiumi 2A klassi õpilane Maria Elling.

Parimaid töid saab kaeda ka värskelt ilmunud olümpiaraamatus. **HVT**

Toimekas sügis Alasniidu lasteaias

Uus õppeaasta algas Alasniidu lasteaia põneva maakondliku projektiga, projekti nimeks oli "Õueseiklus 2012 Harku vallas ja Tallinnas".

KRISTEL EINASTE-LUKK
MAIE VARTLA
Õpetajad

Projekti rahastas Keskkonnainvesteeringute keskus ning seda viisid läbi Alasniidu lasteaia ja matkaklubi Kriss-Sass-Saa. Projekti juht oli Alasniidu lasteaia liikumisõpetaja Urve Kukk.

Õueseikluse eesmärk oli õpetada märkama lasteaia lähimbruse looduskeskkonda, pakkudes avastusrõõmu, looduselamusi ja seiklusi, teha koostööd ja vahetada kogemusi projektist osavõtivate lasteaiaõpetajate vahel, millega toetatakse õpetaja professionaalset arengut, väärtustada Tallinna ja Harku valla looduskeskkonda, tuues esile kodukoha looduses liikumise võimalused.

Õppetöö toimus õues ja põhines aktiivõppe mängulisel meetodil. Projekt lõppes pereüritustega lasteaia hoovialal, mis olid vaatamata ilmale toredad ja lõbusad.

Mida ette võeti?

Tarkusepäeval sõitis meile külla õueseikluse maskott Kriss-Sass-Saa ning kutsus kõiki lapsi õueseiklusest osa võtma. Et seiklus parajalt põnev tuleks, jagas maskott igale rühmale luupe ning kompasid ja ühiselt püstitati lasteaia õuealale väike ilmajaam.

Nüüd ei jäänud muud üle kui tõmmata kummikud jalga ja minna õue õppima. Emmele-issidele vaatamiseks ja lugemiseks oli rühma seintel õueseikluse kava.

5. septembril tähistasime Alasniidu lasteaia esimest sünnipäeva. Pärast hommikust sünnipäevatoritide meisterdamist oli kõikidel rühmadel ülesanne õueseikluskuu raames otsida looduses leiduvaid esemeid, millega saab tekitada erinevaid hääli ja helisid. Ütlus, et kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab, on täiesti õige.

Lapsed suutsid oma fantaasiat ja loovust kasutades leida ja leiutada väga huvitavaid helitekitamise nippe ning nimetusi oma pillidele.

Looduspillide kontsert päädis tordisõõmisega.

Kaks uut rühma

Tänu valla töötajatele, lasteaia juhtkonnale ja ehitajatele sai Alasniidu lasteaia sünnipäevakingiks kaks rühma. Alates 17. septembrist on Alasniidu lasteaia teine, väike maja avatud 32 lapsele. Majas on kaks rühma ja mõlemas on lasteaiakohti 16 lapsele. Rühma nimede valikul jätkati traditsiooni, ka siin on rühmad saanud oma nimed lilled järgi.

Harkujärve lähedusest tingituna valiti kahele uuele rühmale veetaimede nimed; Lui-

Õueseiklus Alasniidu lasteaias.

Alasniidu lasteaed

gelill ning Kukesaba.

Filiaal on ideaalne kohanemise keskkond kodust tulnud kolmeaastastele lastele, kuna laste arv rühmas ja maja on tavapärasest väiksemad. Majas töötab hetkel kolm rühmaõpetajat, kaks abiõpetajat ning majaperenaine. Toitu valmistatakse suures majas ja toimetatakse õigeaegselt väikesesse majja.

Selleks, et Harkujärve külas nukralt tühjaks jäänud lasteaia saaks jälle kuulda laste naerukilkeid, kulus planeeritud rohkem raha, aega ja energiat, kuid asi on seda väärt. Täna on päevaks on vanast väikesest majast saanud kaasaegse sisustusega soe, avar ja hubane lasteaed.

Aaretejaht ja rongisõit

Kui sünnipäev ning väikse maja soolaleivapidu sai peetud, jätkus põnev õueseiklus, sedakorda toimus lasteaia loodusõpperajaga tutvumine. Lasteaia õuealale oli üles seatud kuus õpituba. Lapsed õppisid läbi liikumismängu, et taimed ja loomad on toiduallikaks omavahel seotud, kuulati linnuhääli ning õpiti tundma õuealal kasvavaid puid.

Edasi sai minna "leherongi" peale. Rongi piletikas oli puuleht ning peatused olid vastavalt "Pihlaka", "Kase", "Tamme" ning "Vahtra". Viimased kaks õpituba kandsid nimesid "Liblikad" ja "Tervislik salat", nimed annavad sisust aimu.

13. septembril matkasid lapsed Alasniidul. Toimus põnev piraadiaarete jaht. Alustuseks õppisid lapsed kompassi ja kaarti lugema, kaardile oli märgitud salajaste kirjade asukohad. Kirjas oli ülesanne, mille lahendamine viis lähemale piraadi aarde asukoha avastamisele. Lapsed olid suures õhinas, kunagi ei teadnud, mis ülesanne ees ootas ja järgmisesse punkti mindi jooksupäeval!

Matk lõppes Alasniidu mängu- ja korvpalliväljakul, kus agaramad lapsed kohe liiva sisse auke hakkasid kaevama, kuid aare lasi ennast veel pisut otsida. Lõpuks leidsime selle ristiga tähistatud mängumajast. Keskkonnainvesteeringute keskuse rahastatud projekti raames ostetud kompassid aitasid aarde leidmisele tublisti kaasa.

Järgnevatel nädalatel matkati Harku mõisapargis ning tehti lasteaiaõuealal maastiku kunsti. Kunstiteos sündis koostöös maastiku, looduslike materjalide ning laste loovusega.

Putukate disko

Mihklikuu kolmas nädal möödus putukaid uurides. Keskkonnainvesteeringute keskuse poolt rahastatud projekti raames said kõik rühmad pisimutukate uurimiseks vajalikud luubid ja luubiga topsid, viimaste sisse oli hea püüda mõni vahva sell, kes sügise saabudes lasteaiaühmadesse

jalutas või lendas. Kõik uurimisobjektid lasime pärast vaatlust lendu või õuemurule tagasi.

Erinevate rühmaprojektide kaudu saadi teadmisi putukate elust, nende toitumisharjumustest ja paljunemisest. Läbi mõistatuste, laulude, jutude ja kunsti tundus putukate elu arusaadavam mitte ainult lastele, vaid ka õpetajatele ning julgen arvata, et ka lastevanematele. Kõige lõpuks toimus õuealal putukate disko.

Viimasel nädalal mindi jälle metsa, seekord tervisearete jahile, kus liikumis- ja tähelepanumängud õpetasid lapsi tervislikult toituma ja värskes õhus mõõdukalt sportima! Kogu õueseikluse võttis kokku kuu lõpus toimunud perepäev. Lastevanematel oli võimalus mängida ja lustida koos oma lastega. Üritust ei seganud ka väikene vihmasabin, sest nagu öeldakse: "Pole halba ilma, on vale rietus!"

Kõik see sai teoks tänu Alasniidu lasteaia tublidele õpetajatele, oma õla pani alla ka Harku vallavalitsus. Suureks abiks olid lapsevanemad, kes aitasid võistlusradade märgistustega ning medalite eest tahaksime tänada Pääsu-silma rühma lapsevanemat Reimo Tõkket ning Sandla Puitu.

Huvilised on oodatud lugema Alasniidu lasteaia blogi: alasniidulasteaed.blogspot.com/.

TEATED

• 4 armsat kiisupoega ja 2 üheaastast emast kassi (sinakashallid) otsivad endale sooja kodu. Tel 5805 4603

• Aitame koostada teie majale ehitusloa ja kasutusloa saamiseks vajalikku dokumentatsiooni. info@arhipilk.com, tel 5660 0290

• Eralogopeed Saue, Sooja tn 1 (Pietri Pizza maja). sauelogopeed@gmail.com, tel 555 89784

• Fekaalivedu ja WC tühjendus. Tel 513 9491

• Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h, hind 1,09 eur/min. Vt ka ennustus.ee

• Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Tel 5690 0686

• Liugused ja riidekapid. Abi kapi või garde-roobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee

• Müüa kütte-ja kaminapuid, pelletit ja puitbriketti. Kohaletoomine tasuta. Tel 501 5820

• Müüa puhast hobusesõnnikut aiamaa väetiseks. Pakitud u 18 kg kottidesse. Tel 503 0369

• Müüa saetud ja lõhutud küttepuid 30, 40, 50, 60 cm (kuiv, määrg), lai sortiment, aastaringne tootmine. Kütteklotid ja 30 cm kask 40 l võrk-kottides, saepuru 200 l kottides, tootmisjäätgid. Tasuta transport. Saue, Sooja 3a, tel 5360 0375 või halupu24@hotmail.ee

• Ohtlike puude ja okste langetamine. Töö kiire ja korralik. Tööde teostamiseks kasutame tõstukeid ja erinevaid ronimisvahendeid. Helista 565 8686

• Ohtlike puude turvaline langetamine. Kruvite puhastamine. Raketööd. Tel 525 0893, 5626 0344, e-mail info@vahergrupp.ee

• Ostame kasvavat võsa ja väheväärtuslikku puud. RSG Invest OÜ, tel 5688 1135

• Ostan 1-4 toalise korteri Tallinnas. Tel 5820 0800

• Ostan tehnikat, nii töökorras kui remonti vajavat – traktor, kombain, sõiduk, veok jne. Samas ostan ka vanametalli, raha kohe. Pakkuda võib kõike, tel 5678 6526

• Otsime asjalikke ehitajaid ja abitöölisi. Olamer OÜ, Olari, tel 558 4541

• Otsime kuusemüüjaid platsidele. Tel 5345 8188

• Otsin pottseppa, kes paigaldaks Pioneer-pliidi. Tel 5307 8823

• Saetööd, abi aiatöödel, võsaloikus. Tel 5554 7291

• Settekaevude ja mahutite tühjendamine. OÜ Norringsen. Tel 5662 1300

• Tartumets OÜ ostab metsakinnistuid, ka saartelt, tel 5557 7007

• Teostame fekaalivedu ja septikute tühjendust. Tel 503 4504

• Vanametalli kokkust, konteinerite tellimine ja transportiteenus. Metallivoks võimalik kasutada tasuta järelhaagist. Asume Tutermaal, tel 678 2055

• Väijaõppinud puudelangatja teostab ohtlike puude ja okste raiet ning puude kujundusloikust. Tööd tõstuki ja köistehnikaga. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458

Reklaami või kuulutuse tellimine,
e-mail myyk@harjuelu.ee,
telefon 646 2214

Suka, soki, pesu ja vabaaja rõivaste pood "TRIKOTEX" otsib töökat, kohusetundlikku ja hea suhtlemis- oskuse ning kogemustega müüjat-juhatajat.

Asume Harku vald, Tabasalu Rimi ärikeskuses Klooga mnt 10B. Palun võtta meiega julgelt kontakti ajavahemikus 25.10-05.11.12, e-mail peeter@merigen.ee või telefonil 501 6126.

Esperanka
Tantsukool

Tantsurühm 6-12a. lastele **Группа для детей 6-12 лет**

Kooli 1, Tabasalu
Reede 19.30-20.30
Pühapäev 15.30-16.30

Lisainfo
tel 5691 9083
www.dancing.ee

Koostöös Harku valla lastekaitse ühingu ja perekeskusega "Sina ja mina" on läbiviimisel projekt: "Gordoni perekooli kaudu positiivse vanemluse toetamine Harku vallas HMN toetuse".

Hea lapsevanem, **kas oled** mõnikord lastega suheldes tundnud, et mõistus on otsas, **kas oled** mõnikord oma jonniva lapse peale tulvihaseks saanud, **kas oled** tundnud, et kõik kodutööd on sinu peal ja ei huvita mitte kedagi peale sinu enda, **kas oled** kohelnud oma last kord rangelt, siis jälle talle kõike lubanud ja tundnud ennast kehvasti mõlema variandi puhul?

Gordoni perekool on suhtlemiskursus, kus saavad vastused sellised küsimused nagu:

- kuidas kuulata last nii, et ta tajub, et teda mõistetakse,
- kuidas rääkida lapsega nii, et ta sind mõistaks,
- kuidas seada peres reegleid nii, et lapsed neid järgiksid,
- kuidas lahendada konflikte võimu kasutamata nii, et keegi ei kaotaks,
- kuidas lahendada erinevatest väärtushinnangutest tulenevaid erimeelsusi.

Perekoolid toimivad Tabasalus ja Väänas. Ühes grupis osaleb 12-15 inimest. Koolituspäevi on kokku 8, neljapäeviti alates 1. novembrist kuni 20. detsembrini 2012 kell 18.00-21.00 (sh kohvipaus 15 minutit). Osavõtt kõigil 8 koolituspäeval on väga oluline. Projekti raames läbiviidava perekooli osalustasu on 20 eurot (tavahind 153 eurot).

Gordoni perekoolist osavõtu soovist palun teatada e-mailile järgmiselt: Tabasalu perekooli grupp: koolitaja Marge Vainre, marge.vainre@mail.ee, info telefonil 5660 7054, Vääna perekooli grupp: koolitaja Öne Aas-Usam, onneaas.udam@gmail.com, info telefonil 528 7288.

Palun oma osalemissoovist teatada hiljemalt 26. oktoobriks 2012. a. Lisainformatsioon www.sinamina.ee.

Rannapiiga Ilusalong

Juuksur
Maniküür • Pediküür
Geelküüned • Glamlac • Ripsmepikendused
Silmade, külmude värvimine

Tabasalu, Ranna tee 2 / II korrus
info ja broneerimine: 53 900 800
www.rannapiiga.ee

GOLDWELL
CLOSER TO STYLISTS. CLOSER TO HAIR.

Hingedepäeva kontsert
2. novembril kell 19.00
Kumna Kultuuriadas

Kaunaid laulug esitab
Marek Sadam.

Pilet 3 €

Müügil raamatud ja plaadid.
Tasumine ainult sularahas.

pakub tööd lasteaiaõpetajale (1,0 ametikohta).

Ootame kandideerima kvalifikatsiooninõuetele vastavat, lapsi armastavat, paindlikku, tolerantset ja elurõõmsat, noore hingega inimest, kes sulanduks meie kollektiivi ja tooks kaasa killukese oma rõõmu! Omalt poolt pakume: tööd uues ja ilusas lasteaias, meeldivat kollektiivi ja võimalust anda oma panus laste kasvatamisse.

Tööle asumise aeg niipea kui võimalik. Sooviavaldus ja dokumentide koopiad palun saata aadressil Puisniidu 7, Tiskre küla, 76916 Harku vald, Harjumaa või e-aadressile alasniidu.lasteaed@harku.ee. Täiendav info telefonil 687 8812; +372 5553 8003 direktori kt. Anneli Pedask.

Mammumari lapsehoid pakub hoidu väike- lastele E-R 8.00-18.00.

Lapsehoiutoetus kuni 128 eurot kuus. Proovipäev liitujale tasuta. Asume aadressil Paldiski mnt 58C, Tallinn. Info mammumari.ee, 551 8848.

25. oktoobril kell 12.00 toimub Tabasalu raamatukogus lugejate kohtumine kirjaniku ja stsenaaristi Teet Kallasega.

Kõik kirjandushuvilised on oodatud!

Ostan traktoreid MTZ 82, 52, T25, T40 AM esiladuriga, uued ja kasutatud rehvid, sõnniku-laotajad (4t, 6t, 7t), järelhaagised (2t, 4t, 6t), uued mootorid (T 25, T 40) TZ-4K-14, MF-70.

Tel 5609 6431

Raamatupidamisteenused, majandusaasta aruanded, vanad perioodid – OÜ, KÜ, MTÜ
Info 527 3923 Moonika või moonika@erten.ee
www.erten.ee

Kasutatud riided ja jalanõud kogu perele.

H.M uued lasteriided.

Tabasalus
Kallaste keskus 4
(Rohujuure ja vallavalitsuse vahel)
1-9.10.12
1.00-16.00

Kaarli apteegi haru- apteek Tabasalus (Klooga mnt 10/b) ootab oma väikesesse toredasse kollektiivi tööle farmalseuti või proviisorit. Kiire! Tel 508 2432.

Väljaandja: Harku vallavalitsus, Ranna tee 1, Tabasalu 76901, Harju maakond, tel 600 3848, faks 600 3854.

Toimetaja: Katrin Romanenkov, tel 606 3830, katrin.romanenkov@harku.ee. Reklaam ja müük: Regina Lilleorg, tel 646 2214, myyk@harjuelu.ee.

Artiklid ja kaastööd saata: vallaleht@harku.ee. Koduleht: www.harku.ee

Kujundus ja kirjastaja: Kirilille Kirjastus AS. Trükk: AS Printall.

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval. Vallaleht ei ilmu juulikuus ja riigipühadel. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastöid lühendada ja redigeerida.

Briketimeistrid
Müüa
 puitbrikett (10 kg pakend) –
 165 eurot alus (960 kg),
 puidugraanul – 190 eurot tonn.
 Transport tasuta vees!
 Tellimine ja info
 5647 2579, 684 3831
 info@briketimeistrid.ee
 www.briketimeistrid.ee

baranka.ee
Rehvid
igale
autole
 Parim hind!
 Uuri lähemalt: www.baranka.ee

KODUKORISTUS
 Alates 28.- eurot kord,
KONTORIKORISTUS
 Alates 12.- eurot kord.
Kuldsed Kaed
 Puhastus- ja hooldusteenused
 Vaata lisaks: www.kuldsedkaed.ee
 Telefonid 661 1600, 502 9295, Enn

Tabasalu
Husalong
 603 2043
 Meie töötame iga päev
 9.00-20.00.
www.tabasaluilusalong.ee
 Pihustatav
 juukse palsam
 uskumatu
 erihinnaga 5.-
 eurot, kui ostad
 juuste värvi- ja
 lõikusteenuse.

Harku valla 2012/2013 aastal mälumängu I mäng toimub 26. oktoobril kell 19.00 Klooga mnt 6a Osman Kebab Grill ruumides. Küsimused koostab võistkond Öökull. Eelnevalt võistkondadel registreerida e-posti aadressil ainer.kivisalu@harku.ee või rein.kooli@harku.ee.

Eurotann OÜ võtab tööle tootmistöölisi (lihttöötajaid). Väljaõpe kohapeal. Kontaktisik Ardi Romet, tel 521 9878, 679 0290, ardi@eurotann.ee, Keila vald, Karjaküla alevik, Keila tee 2.

tabasalu REHV
avatud E-R 9-18
AUTOREMONT
 GSM 522 8345
 Kooli 2A, Tabasalu
LIQUI MOLY
 Rehvivahetuse aeg on käes. Broneeri aegsalt vahetus!

Kostivere kultuurimõis võtab tööle Kostivere noortekeskuse töötaja, kelle ülesandeks on noorsootöö korraldamine ja koordineerimine, noorte ühistegevuse ja omaalgatuse toetamine Kostivere alevikus.

Kandidaadilt ootame:

- ettevõtlikkust, positiivsust ning rõõmsameelsust; • vastutus- ja kohusetunnet;
- head suhtlemis- ja kuulamisoskust; • noortega vahetult tegutsemise kogemust;
- valmisolekut töötada õhtustel ning noortele sobivatel aegadel;
- head pingetaluvust, organiseerimisvõimet; • eesti keele oskust kõnes ja kirjas.

Kasuks tuleb:

- projekti kirjutamise oskus; • analüüsi- ja planeerimisvõime;
- teadmised noorte vajadustest ja noorsootööd reguleerivatest õigusaktidest;
- isikliku auto kasutamise võimalus.

Omalt poolt pakume:

- kindla töötasu ja täistööajaga loovat ning vastutusrikast tööd Kostivere noortekeskuses
- võimalust palju suhelda, anda panus Kostivere noortekeskuse arendamisse ning noorte arengusse, mis pakub omakorda põnevaid väljakutseid ning palju tegutsemisvõimalusi;
- arengu- ja koolitusvõimalusi; • vajadusel isikliku sõiduauto hüvitist.

Kui Sina oled see inimene, keda me otsime, siis saada hiljemalt 31. oktoobriks 2012 aadressile Kostivere kultuurimõis, Mõisa tee 2, 74204 Kostivere, Jõelähtme vald, Harjumaa või e-postile kostivere.kultuurimois@gmail.com järgmised dokumendid:

- CV; • haridust tõendavate dokumentide koopiaid;
- kasuks tulevad dokumentide koopiaid, mis tõendavad noortega tegutsemise kogemust ja koolitusi antud valdkonnas.

Tööle asumise aeg: 1. detsember 2012. a.

Küsimuste korral pööruda: Irina Pärla – Kostivere kultuurimõisa juhataja, tel 608 1539; 5328 4841 või e-posti aadressil irina.parila@joelahtme.ee.

KODUSOOJUS TOOTJALT!
 Orleni kvaliteetset kütteõli oma kodu tarbeks saad osta volitatud edasimüüjatelt ja ka otse Orlenilt.
Telli kütteõli 626 4690
www.orlen.ee
ORLEN
 BALTIC/AADE/DELFIN KÜTUSSETOOTAJA

ALEXELA KÜTUSSETAKSO
 toob Tallinna ja Harjumaa eramutele ning ettevõtetele ahjukütte mugavalt kohale!
Alates 1000. liitrist kohaletoomine TASUTA!
KÜTUS AHJU!

 Küsi hinnapakkumist ja telli Kütusetakso:
www.alexela.ee/edk
hulgi@alexela.ee
 Tööpäevadel kell 9-16:30
 tel 6290 002, mob 5168 508
ALEXELA